

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Teoretyczne podstawy wychowania
Okres ważności karty:	ISE_PPiW_P_MGR_(2021-2026)
Forma kształcenia:	Studia jednolite magisterskie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Specjalizacja:	

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
2	3	ćw	30	40	zaliczenie z oceną	4
		egz	0	60	egzamin	
		wyk	30	0	zaliczenie	
Razem			60			4

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych
Koordinator:	Ludmiła Nowacka
Prowadzący zajęcia:	dr Ludmiła Nowacka
Moduł, grupa przedmiotów:	PRZYGOTOWANIE W ZAKRESIE PEDAGOGICZNO-PSYCHOLOGICZNYM
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	semestr: 3 - polski
Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	pedagogika (wiodąca), filozofia, językoznawstwo, nauki socjologiczne, psychologia

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pz - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:
Znajomość podstawowej wiedzy z pedagogiki ogólnej oraz podstaw psychologii.
Cel przedmiotu
Realizacja przedmiotu ma na celu poszerzenie wiedzy studentów dotyczącej wychowania oraz ukazanie możliwości jej wykorzystania w praktyce. Ważnym zadaniem jest także doskonalenie sztuki integrowania wiedzy pedagogicznej i umiejętności zdobywanych w toku studiów. Do celów szczegółowych przedmiotu należy zaliczyć: analizowanie relacji między teorią wychowania a innymi dyscyplinami pedagogicznymi; rozwiązywanie problemów wychowawczych w świetle różnych teorii wychowania; samodzielne wiązanie procesów wychowania z innymi procesami społecznymi i edukacyjnymi; projektowanie własnych rozwiązań problemów wychowawczych;

porównywanie teorii i konfrontowanie ich z sytuacją społeczno-historyczną oraz polityczną społeczeństw;
refleksyjny oraz twórczy stosunek do wiedzy i własnych kompetencji oraz wdrażanie studentów do samodzielnego zdobywania wiedzy.

Szczegółowe efekty uczenia się

Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	Student operuje podstawowymi pojęciami z zakresu teorii wychowania.	M5 (Prezentacje multimedialne), M2 (Prezentacja ustna), M1 (Wykład problemowy)	Kolokwium, Egzamin pisemny, Ocena prezentacji multimedialnej	K_W05
2	Student wyjaśnia teorię, nurty oraz systemy dotyczące wychowania, nauczania, uczenia się.	M5 (Prezentacje multimedialne), M1 (Wykład problemowy)	Kolokwium, Egzamin pisemny, Ocena prezentacji multimedialnej	K_W05
3	Student charakteryzuje poszczególne środowiska wychowawcze, ich specyfikę i procesy w nich zachodzące.	M3 (Dyskusja), M1 (Wykład problemowy)	Kolokwium, Egzamin pisemny, Ocena prezentacji multimedialnej	K_W17, K_W01, K_W20
4	Student wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną w celu analizowania, interpretowania, rozwiązywania i problemów wychowawczych, edukacyjnych, opiekuńczych.	M7 (Projekt), M2 (Prezentacja ustna), M3 (Dyskusja)	Kolokwium, Egzamin pisemny, Projekt	K_U09, K_U01, K_U05, K_U02
5	Student dokonuje obserwacji i interpretacji współczesnych zjawisk i przemian wychowawczych, dokonując powiązań z różnymi obszarami działalności pedagogicznej.	M7 (Projekt), M3 (Dyskusja), M1 (Wykład problemowy)	Kolokwium, Projekt, Portfolio	K_U10
6	Student wykazuje zaangażowanie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, projektując własne pomysły, samodzielnie wiążąc wychowanie z innymi procesami społecznymi i edukacyjnymi.	M3 (Dyskusja)	Projekt, Ocena prezentacji multimedialnej	K_U09, K_U01, K_U02, K_U10
7	Student ma świadomość i docenia znaczenie działań wychowawczych w prawidłowym funkcjonowaniu podstawowych środowisk wychowawczych, opiekuńczych i edukacyjnych.	M3 (Dyskusja), M1 (Wykład problemowy), M6 (Praca w grupach zadaniowych)	Kolokwium, Projekt, Ocena prezentacji multimedialnej	K_K03, K_K07, K_K12, K_K01, K_K05
8	Inicjuje i stymuluje własną aktywność naukową i badawczą w zdobywaniu i poszerzaniu wiedzy pedagogicznej. Student rozwija swoje umiejętności, korzystając z różnych źródeł wiedzy i nowoczesnych technologii.	M2 (Prezentacja ustna)	Projekt	K_K03, K_K05
9	Student ma refleksyjny i twórczy stosunek do wiedzy i własnych kompetencji, jest przygotowany do ustawicznego kształcenia i dostosowania swoich umiejętności.	M2 (Prezentacja ustna)	Kolokwium, Projekt	K_K03, K_K07, K_K12, K_K05

Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)

Analiza przypadku (M4 - Analiza przypadku, również na podstawie literatury.), Dyskusja (M3 - Dyskusja kierowana.), Praca w grupach zadaniowych (M6 - Praca w zespole nad konkretnymi zadaniami.), Prezentacja ustna (M2 - Prezentacje ustne w powiązaniu z literaturą.), Prezentacje multimedialne (M5 - Prezentacja z wykorzystaniem technik komputerowych.), Projekt (M7 - Projekt indywidualny), Wykład problemowy (M1 - Wykład problemowe połączony z dyskusją.)

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

wiedza:

- Kolokwium (Kolokwium pisemne. Ocena jakości wypowiedzi pisemnej na zadany temat.)
- Egzamin pisemny (Ocena jakości pracy pisemnej wykonanej podczas egzaminu.)
- Ocena prezentacji multimedialnej (Ocena prezentacja ustnej, również multimedialnej.)

umiejętności:

- Kolokwium (Kolokwium pisemne. Ocena jakości wypowiedzi pisemnej na zadany temat.)
- Egzamin pisemny (Ocena jakości pracy pisemnej wykonanej podczas egzaminu.)
- Projekt (Ocena jakości pracy w projekcie indywidualnych lub zespołowym.)
- Portfolio (Portfolio, w tym e-portofolio, ocena zawartości i jakości elementów składowych.)
- Ocena prezentacji multimedialnej (Ocena prezentacja ustnej, również multimedialnej.)

kompetencje społeczne:	
Kolokwium (Kolokwium pisemne. Ocena jakości wypowiedzi pisemnej na zadany temat.)	
Projekt (Ocena jakości pracy w projekcie indywidualnych lub zespołowym.)	
Ocena prezentacji multimedialnej (Ocena prezentacja ustnej, również multimedialnej.)	
Warunki zaliczenia	
Obecność na zajęciach, zaangażowanie, zaliczenie kolejnych aktywności.	
Treści Kształcenia	
	Liczba godzin
Semestr: 3	
Forma zajęć: wykład	
Pojęcie wychowania. Wychowanie a socjalizacja i inkulturacja. Wychowanie naturalne oraz instytucjonalne. Wychowanie równoległe. Cele wychowania. Wartości jako źródło wychowania. Orientacje badawcze w teorii wychowania: tradycjonalistyczna, fenomenologiczna, scjentystyczna. Badania porównawcze teorii wychowania. Współczesne wyzwania wychowania. Przemiany wychowania w Polsce i na świecie w kontekście transformacji ustrojowej, integracji europejskiej oraz globalizacji. Wybrane dziedziny wychowania: wychowanie moralne, umysłowe, fizyczne, estetyczne. Struktura procesu wychowania. Czynniki warunkujące przebieg tego procesu. Formy, metody i techniki wychowania. Trudności wychowawcze, przejaw, przyczyny, przezwyciężanie. Podmiotowość i partnerstwo w wychowaniu. Podstawowe środowiska wychowawcze, środowisko lokalne i jego funkcje wychowawcze. Rodzina jako naturalne środowisko wychowawcze. Szkoła jako intencjonalne środowisko wychowawcze. Klasa szkolna jako grupa społeczna i jej funkcje. Środki masowej informacji w wychowaniu. Samowychowanie, udział jednostki w kształtowaniu własnej osobowości. Autorytet w wychowaniu. Osobowość wychowawcy, pożądane cechy oraz kompetencje. Wzorce osobowe. Ideał wychowania w różnych epokach historycznych.	30
Forma zajęć: ćwiczenia	
Wprowadzenie do zajęć. Podanie literatury oraz szczegółowych zagadnień. Omówienie warunków zaliczenia ćwiczeń. Wyjaśnienia terminologiczne. Metody wychowania i ich ogólna charakterystyka. Techniki oddziaływań wychowawczych. Warunki skutecznego wychowania. Rodzina jako środowisko wychowawcze. Przemiany rodziny, funkcja wychowawcza Szkoła jako intencjonalne środowisko wychowawcze. Problem agresji i przemocy w szkole. Grupa rówieśnicza. Trudności wychowawcze. Uczeń zdolny – dziecko specjalnej troski. Środki masowego przekazu w życiu dzieci i młodzieży. Kolokwium zaliczeniowe. Podsumowanie zajęć.	30
Forma zajęć: egzamin	
Pojęcie wychowania. Wychowanie a socjalizacja i inkulturacja. Wychowanie naturalne oraz instytucjonalne. Wychowanie równoległe. Cele wychowania. Wartości jako źródło wychowania.	0

Orientacje badawcze w teorii wychowania: tradycjonalistyczna, fenomenologiczna, scjentystyczna. Badania porównawcze teorii wychowania. Współczesne wyzwania wychowania. Przemiany wychowania w Polsce i na świecie w kontekście transformacji ustrojowej, integracji europejskiej oraz globalizacji. Wybrane dziedziny wychowania: wychowanie moralne, umysłowe, fizyczne, estetyczne. Struktura procesu wychowania. Czynniki warunkujące przebieg tego procesu. Formy, metody i techniki wychowania. Trudności wychowawcze, przejaw, przyczyny, przezwyciężanie. Podmiotowość i partnerstwo w wychowaniu. Podstawowe środowiska wychowawcze, środowisko lokalne i jego funkcje wychowawcze. Rodzina jako naturalne środowisko wychowawcze. Szkoła jako intencjonalne środowisko wychowawcze. Klasa szkolna jako grupa społeczna i jej funkcje. Środki masowej informacji w wychowaniu. Samowychowanie, udział jednostki w kształtowaniu własnej osobowości. Autorytet w wychowaniu. Osobowość wychowawcy, pożądane cechy oraz kompetencje. Wzorce osobowe. Ideał wychowania w różnych epokach historycznych.	0
--	---

Literatura

Podstawowa

Górniewicz J., Teoria wychowania, Olsztyn 2004

Łobocki M, Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2003

Łobocki M., Wybrane problemy wychowania, Lublin 2004

Mastalski J., Zarys teorii wychowania, Kraków 2002

red. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Pedagogika: Podręcznik akademicki, WNPWN, Warszawa 2003

Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Impuls, Kraków 2003

Ziemska M., [red.], Rodzina współczesna, Warszawa 2005

Uzupełniająca

Dąbrowski Z., Pedagogika opiekuńcza, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2000

Kawula S., Brągiel J., Janke, Pedagogika rodziny, Fraszka, Warszawa 2009

Lewowicki T., Szymańska M., (red.) , Nauki pedagogiczne w Polsce, Impuls, Kraków 2004

Pilch T., Lepalczyk I, Pedagogika społeczna, Warszawa 2001

red. B. Milerski, Pedagogika, Leksykon, Warszawa 2000

red. T. Lewowicki, Pedagogika we współczesnym dyskursie humanistycznym, Warszawa 2004

Śliwerski B, Myśleć jak pedagog, Impuls, Kraków 2010

Śliwerski B, Problemy współczesnej edukacji, Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009

Tyrała P, Teoria wychowania. Bliżej uniwersalnych wartości i realnego życia, Toruń 2001

Sposób określenia liczby punktów ECTS

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się	Obciążenia studenta [w godz.]
Zajęcia dydaktyczne	60
Samokształcenie	0
Praca własna studenta	40

Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100	
Liczba punktów ECTS		
Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	4	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	60	2,4

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.